

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

de confirmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 64 din 5 mai 2022
referitoare la cererea de suspendare a acțiunii articolului II pct. 98 din
Legea nr. 102 din 14 aprilie 2022 pentru modificarea unor acte normative

(sesizarea nr. 54a/2022)

CHIȘINĂU

12 mai 2022

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Nicolae ROȘCA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dlui Marcel Lupu, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea nr. 54a, înregistrată la 3 mai 2022,
Examinând actele și lucrările dosarului,
Analizând Decizia nr. 64 din 5 mai 2022,
Deliberând la 12 mai 2022, în camera de consiliu,

CONSTATĂ

1. La originea cauzei se află o sesizare depusă la Curtea Constituțională la 3 mai 2022, pe baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, 25 lit. g) din Legea nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale nr. 502 din 16 iunie 1995, de dnii Adrian Lebedinschi și Grigore Novac, deputați în Parlamentul Republicii Moldova.

2. Autorii sesizării i-au solicitat Curții să verifice constituționalitatea prevederilor articolelor I și II pct. 98 din Legea nr. 102 din 14 aprilie 2022 pentru modificarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 115-117 din 20 aprilie 2022.

3. Totodată, bazându-se pe articolele 25¹ alin. (2) pct. 1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 7¹ alin. (2) pct. 1) din Codul jurisdicției constituționale, autorii sesizării i-au solicitat Curții să suspende acțiunea articolului II pct. 98 din Legea nr. 102 din 14 aprilie 2022 pentru modificarea unor acte normative.

4. Prin Decizia nr. 64 din 5 mai 2022, în exercițiul atribuțiilor de Președinte *ad interim* al Curții Constituționale, doamna judecător Liuba Șova a examinat și a respins cererea de suspendare a acțiunii dispozițiilor menționate.

5. Decizia nr. 64 din 5 mai 2022 are la bază, *inter alia*, prevederile articolelor 25¹ alin. (4) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 7¹ alin. (4) din Codul jurisdicției constituționale, care stabilesc că în caz de imposibilitate a convocării plenului Curții, decizia privind suspendarea actelor contestate se emite printr-o dispoziție a Președintelui Curții Constituționale, cu confirmarea ulterioară obligatorie de către plenul Curții Constituționale.

6. Aplicând teza a II-a din textele de lege menționate, teză care împuternicește Președintele Curții Constituționale cu competența de a examina și a decide cu privire la suspendarea acțiunii actului contestat,

Președintele *ad interim* a decis și a motivat respingerea suspendării acțiunii dispozițiilor contestate.

7. Plenul Curții Constituționale menționează că, prin Hotărârea sa nr. 7 din 19 august 2019, doamna judecător Liuba Șova a fost aleasă să exercite funcțiile Președintelui Curții Constituționale în timpul absenței acestuia. Plenul menționează că exercitarea de către Președintele *ad interim* a atribuțiilor Președintelui Curții Constituționale în cazul absenței acestuia este reglementată de articolul 7 alin. (5) din Legea cu privire la Curtea Constituțională. Astfel, în lipsa Președintelui Curții Constituționale, Președintele *ad interim* are competența să examineze cererea referitoare la suspendarea acțiunii prevederilor contestate, în cazul în care este imposibilă întrunirea Plenului Curții Constituționale.

8. Examinând Decizia nr. 64 din 5 mai 2022 prin prisma articolelor 25¹ alin. (4) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 7¹ alin. (4) din Codul jurisdicției constituționale, Plenul Curții Constituționale trebuie să verifice, în particular, dacă la momentul adoptării deciziei de suspendare a fost îndeplinită condiția imposibilității întrunirii Plenului Curții Constituționale, așa cum o impun textele de lege menționate *supra*. Totodată, Plenul trebuie să confirme sau să infirme realitatea riscurilor invocate în cererea de suspendare (a se vedea DCC nr. 61 din 26 aprilie 2021, § 7).

9. Plenul reține că, potrivit articolului 7¹ alin. (3) din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională trebuie să examineze cererea de suspendare a actului normativ contestat cel târziu în a doua zi lucrătoare după înregistrarea sesizării.

10. Plenul Curții Constituționale constată că imposibilitatea convocării sale în termenul prevăzut de articolul 7¹ alin. (3) din Codul jurisdicției constituționale se explică prin lipsa cvorumului.

11. Plenul Curții Constituționale constată că, în susținerea cererii privind suspendarea acțiunii dispozițiilor contestate, autorii sesizării au menționat că prevederile introduse prin articolul II pct. 98 din Legea nr. 102 din 14 aprilie 2022 pentru modificarea unor acte normative creează premise pentru sancționarea faptelor de etalare a simbolurilor gloriei militare care sunt utilizate, de regulă, de participanții la evenimentele dedicate Zilei Victoriei și a comemorării eroilor căzuți pentru independența Patriei, zi de sărbătoare nelucrătoare conform articolului 111 din Codul muncii. În opinia autorilor sesizării, suspendarea acțiunii articolului 365⁵ din Codul contravențional este necesară pentru a nu încălca dreptul la libertatea de exprimare al persoanelor care etalează astfel de simboluri (a se vedea DCC nr. 64 din 5 mai 2022, §§ 11, 12).

12. În Decizia nr. 64 din 5 mai 2022, Președintele *ad interim* a constatat că autorii sesizării i-au solicitat Curții să suspende acțiunea articolului II pct. 98 din Legea nr. 102. Prin acest articol, Codul contravențional a fost completat cu două norme: articolul 365⁴ [*Încălcarea*

legislației în domeniul protecției antiteroriste] și articolul 365⁵ [*Încălcarea drepturilor cetățenilor prin răspândirea atributelor și simbolurilor general cunoscute ce sunt utilizate în contextul unor acțiuni de agresiune militară, crime de război sau crime împotriva umanității, precum și al propagandei sau glorificării acestor acțiuni*]. Președintele *ad interim* a constatat că, deși solicită suspendarea acțiunii punctului 98 din articolul II al Legii nr. 102, în argumentele lor, autorii sesizării se referă doar la prevederile prin care Codul contravențional a fost completat cu articolul 365⁵. Prin urmare, Președintele *ad interim* a conchis că doar aceste prevederi constituie obiect al cererii privind suspendarea acțiunii (§§ 5, 6).

13. Plenul Curții confirmă aceste constatări ale Președintelui *ad interim*, dat fiind faptul că autorii sesizării nu s-au referit în cererea lor la prevederile articolului 365⁴ din Codul contravențional, care sancționează faptele de încălcare a legislației în domeniul protecției antiteroriste.

14. Președintele *ad interim* a constatat că autorii sesizării nu au indicat niciun simbol al gloriei militare etalarea căruia ar putea fi sancționată de articolul 365⁵ din Codul contravențional. Așadar, Președintele *ad interim* a reținut că autorii cererii de suspendare s-au limitat la invocarea articolelor 25¹ alin. (2) pct. 1) pct. 1) lit. h) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 7¹ alin. (2) pct. 1) literele b) și c) din Codul jurisdicției constituționale. Președintele *ad interim* a menționat că simpla invocare a domeniilor de la articolul 7¹ alin. (2) pct. 1) literele b) și c) din Codul jurisdicției constituționale nu reprezintă o motivare suficientă și convingătoare în vederea suspendării acțiunii prevederii contestate (a se vedea DCC nr. 64 din 5 mai 2022, §§ 12, 13).

15. Analizând cererea de suspendare a acțiunii actului contestat și Decizia nr. 64 din 5 mai 2022, Plenul Curții Constituționale confirmă că autorii sesizării au menționat, la modul abstract, riscul încălcării dreptului la libertatea de exprimare. Totuși, în jurisprudența sa, Curtea a notat că, chiar dacă riscul este abstract, cererile cu privire la suspendarea acțiunii actelor sesizate trebuie motivate în mod convingător. Doar invocarea riscului și enumerarea unor valori fundamentale nu reprezintă o motivare suficientă și convingătoare în vederea suspendării acțiunii actului sesizat (a se vedea DCC nr. 161 din 29 decembrie 2020, § 15; DCC nr. 20 din 16 februarie 2021, § 4; DCC nr. 21 din 16 februarie 2021, § 7; DCC nr. 31 din 19 martie 2021, § 7).

16. Așadar, în baza celor menționate *supra*, Plenul Curții confirmă că nu există motive pentru a dispune suspendarea acțiunii dispozițiilor legale contestate și, prin urmare, Decizia nr. 64 din 5 mai 2022 respectă exigențele articolelor 25¹ alin. (4) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 7¹ alin. (4) din Codul jurisdicției constituționale.

DECIZIE DE CONFIRMARE A DECIZIEI NR. 64 DIN 5 MAI 2022 REFERITOARE LA
CEREREA DE SUSPENDARE A ACȚIUNII ARTICOLULUI II PUNCTUL 98 DIN LEGEA
NR. 102 DIN 14 APRILIE 2022 PENTRU MODIFICAREA UNOR ACTE NORMATIVE

Din aceste considerente, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) și 140 alin. (2) din Constituție, 4, 25¹, 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 6, 7¹, 61 și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE

1. *Se confirmă* Decizia nr. 64 din 5 mai 2022 prin care a fost respinsă cererea de suspendare a acțiunii articolului II pct. 98 din Legea nr. 102 din 14 aprilie 2022 pentru modificarea unor acte normative.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

*Chișinău, 12 mai 2022
DCC nr. 65
Dosarul nr. 54a/2022*